

ՀՀ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ, ԳԻՏՈՒԹՅԱՆ, ՄՇԱԿՈՒՅԹԻ ԵՎ ՍՊՈՐՏԻ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ
ԳՈՐԻՍԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ

ՀԵՐԹԱԿԱՆ ԱՏԵՍԱՎՈՐՄԱՆ ԵՆԹԱԿԱ
ՈՒՍՈՒՑԻՉՆԵՐԻ
ՎԵՐԱՊԱՏՐԱՍՏՄԱՆ ԴԱՍԸՆԹԱՑ

ՀԵՏԱԶՈՏԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔ

ԹԵՄԱ Ուսուցման նախագծային տեխնոլոգիայի կիրառությունը ուսերենի
դասաժամերին

ԱՌԱՐԿԱ Ռուսաց լեզու

ՀԵՂԻՆԱԿ Նելլի Մելիքսեթյան

ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹՅՈՒՆ Սվարանցի միջնակարգ դպրոց

Աշխատանքը թույլատրված է պաշտպանության

ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ԳԻՏ. ՂԵԿԱՎԱՐ՝ Լ. Իվանյան

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

Ներածություն.....	3
Գլուխ.1 Ուսուցման նախագծային տեխնոլոգիա: Տեսամեթոդական ուսումնասիրություն	
1.1 Նախագծային ուսուցման հիմնական դրույթները.....	4
1.2 Նախագծային ուսուցման կիրառումը գործնականում.....	9
Գլուխ 2. Հետազոտական համատեքստ: Ուսումնական նախագծի օրինակ	
2.1«Ռուսաց լեզու» ուսումնական առարկայի դասավանդման շրջանակներում իրականացվող ուսումնական նախագիծ.....	13
Եզրակացություններ.....	17
Օգտագործված գրականության ցանկ.....	18

ՆԵՐԱԾՈՒԹՅՈՒՆ

Ինչպես հայտնի է, հանրակրթության գլխավոր նպատակը սովորողների մտավոր, հոգևոր, ֆիզիկական և սոցիալական ունակությունների համակողմանի ու ներդաշնակ զարգացումն է: Այսինքն՝ նրանց համար անհրաժեշտ գիտելիքների, կարողությունների և հմտությունների ձևավորումն ու զարգացումը: Արդի կրթական բարեփոխումները էլ ավելի բարձր պահանջներ են առաջադրում սովորողների մտավոր, հոգևոր և կյանքի համար անհրաժեշտ կարողությունների և հմտությունների տիրապետման նկատմամբ: Այս բարեփոխումները և դրանցից բխուի պահանջները մեծապես պայմանավորված են նաև սովորողների նախաձեռնողական և սովորել սովորելու կարողունակության խթանմամբ, ինչը անգնահատելի դեր ունի սովորողների անձի ձևավորման, զարգացման ապահովման, մտավոր առաջընթացի, բարոյահոգեբանական որակների դաստիարակման և արժեքային համակարգի ձևավորման գործում: Այս համատեքստում կարևոր ենք ուսումնական գործընթացում մանկավարժամեթոդական հնարների, դասի զանազան տիպերի ու ձևերի կիրառումը:

Այսօրեական տեղեկատվական տեխնոլոգիաների հարուստ ու բազմազան իրականության մեջ կրթական համակարգի արդիականացումը ուղիղ համեմատական է նոր սերնդի պահանջմունքներին, քանզի ուսուցչակենտրոն դասն այլևս դժվարանում է բավարարել սովորողների հիմնական մասի կրթական պահանջմունքները: Սովորողներն ավելի նախաձեռնող են դարձել գիտելիք ստանալու, այդ գիտելիքը կիրառելու առումով, ինչը մեծապես պայմանավորված է տեղեկատվական հոսքերի հասանելիությամբ:

Նախագծային ուսուցման ներդրումը ՀՀ կրթական համակարգում կարևոր ու առանցքային քայլ է, որը սովորողների ինքնուրույնությունն ու նախաձեռնողականությունը խթանելու արդյունավետ գործիք կարող է դառնալ ուսուցչի համար:

Հետազոտության թեմայի արդիականությունը: Թեմայի արդիականությունը պայմանավորված է կրթական համակարգի բարեփոխումներով և այդ համատեքստում ուսուցման նախագծային տեխնոլոգիայի ներդրմամբ, ինչը կարող է

մեծապես բարձրացնել կրթության որակն ու խթանել սովորողների՝ կրթության ու գիտելիքի հանդեպ հետաքրքրությունը:

Հետազոտության նպատակը: Ուսումնասիրել ուսուցման նախագծային մեթոդի կիրառման արդյունավետությունը ռուսաց լեզվի դասավանդման շրջանակներում:

Հետազոտության խնդիրները.

- Սահմանել նախագծային ուսուցման մեթոդի դերն ու նշանակությունը՝ որպես կրթական համակարգի արդիականացման բաղադրիչ՝ պայմանավորված կրթության նոր չափորոշի պահանջներով:
- Կարևորել ուսուցիչների մշակելու, համակարգելու, որպես փորձագետ և խորհրդատու հանդես գալու դերը ուսուցման նախագծային մեթոդի իրականացման շրջանակներում:
- Դիտարկել ռուսաց լեզվից իրականացվող ուսումնական նախագծերի դերը սովորողների առաջադիմության ու մոտիվացիայի բարձրացման վրա:

Գլուխ 1

Ուսուցման նախագծային տեխնոլոգիա: Տեսամեթոդական ուսումնասիրություն

1.1 Նախագծային ուսուցման հիմնական դրույթները

Աշխարհում տեղի ունեցող փոփոխությունները պահանջում են մարդուց նոր մտածելակերպ. ընկալում, համագործակցային կարողություններ, նոր կոմպետենցիաներ, նոր դերեր, հմտություններ: Այս պայմաններում կարևոր է, որ հանրակրթական ուսումնական հաստատությունը, որտեղ կայանում է անձի կրթական ու դաստիարակչական առանցքային գործընթացը, քայլի ժամանակի մարտահրավերներին համընթաց՝ բավարարելով կրթական համակարգի արդիականացման առաջնային բաղադրիչները՝ պայմանավորված միջազգային կրթական համակարգերի օրինակելի փորձով: Այս համատեքստում կարևոր բաղադրիչ է նաև բուն դասի ընթացքում նորարարական բաղադրիչների, ուսումնամանկավարժական մեթոդների, հնարների ներդրումը, որոնց թվին է պատկանում ուսուցման նախագծային տեխնոլոգիան:

Ընդհանուր առմամբ նախագծային ուսուցումը կարելի է դիտարկել որպես դիդակտիկ համակարգ, իսկ նախագծային մեթոդը՝ որպես այդ համակարգի բաղադրիչ, որպես մանկավարժական տեխնոլոգիա, որը ներառում է ոչ միայն գիտելիքների ինտեգրումը, այլև գիտելիքների կիրառումը, նորերի ձեռքբերումը: Նախագծային մեթոդը հետազոտական, ստեղծագործական մեթոդների համադրություն է, որի կենտրոնում սովորողն է: Այստեղ ուսուցչի մասնակցությունը սահմանափակվում է մշակողի, համակարգողի, փորձագետի, խորհրդատուի դերով: Այստեղից կարելի է եզրահանգել, որ նախագծային մեթոդի հիմնական նպատակը սովորել սովորեցնել սովորողին՝ ամեն կերպ խթանելով վերջինիս ինքնուրույն գործելու, պրպտելու, գտնելու, գիտելիքը գործնականում կիրառելու, սեփական կարծիքն ու դիրքորոշումն առանց այլ ազդակների ներգործության հայտնելու կարողության ձևավորումն ու զարգացումն է: Որպես Նախագծային մեթոդի վերջնարդյունք կարելի է համարել սովորողի ճանաչողական հմտությունների, սեփական գիտելիքներն ինքնուրույն ձևակերպելու, տեղեկատվական տարածքում

կողմնորոշվելու, քննադատական և ստեղծագործական մտածողության ձևավորումն ու զարգացումը:

Նախագծային մեթոդի հիմքում ընկած են ամերիկացի փիլիսոփա և մանկավարժ Ջ.Դյուիի կողմից առաջ քաշած մանկավարժական հասկացությունները, ով դրանք գործնականում կիրառել է Չիկագոյի փորձարարական լաբորատոր դպրոցում 1896 – 1904 թվականներին: Ջ. Դյուին կարծում էր, որ դպրոցի բոլոր գործողությունները պետք է ուղղված լինեն սովորողի մտածողության ձևավորմանը, որը հիմնված է անձնական փորձառության վրա: Ըստ Դյուիի՝ մեթոդը տալիս էր այնպիսի պայմաններ, որոնք հարմարեցված էին անհատական կարիքներին և կարողություններին, ինչպես նաև կարող էր ապահովել դիտարկման, ներկայացման, հետազոտության, գաղափարների մշտական զարգացման համար համապատասխան պայմաններ¹: Մեկ այլ հետազոտողների փոքր խումբ էլ՝ Մ.Տ. Շատսկիի գլխավորությամբ աշխատել է Նախագծային մեթոդը ուսուցման պրակտիկայում ներդնելու խնդրի շուրջ 1905 թ. սկզբին: Այս աշխատանքի համար հաջողելու նախապայման էր սահմանված սովորողների անձնական հետաքրքրությունը: Ուսումնասիրման օբյեկտը պետք է վերցված լիներ իրական կյանքից և ծանոթ ու նշանակալից այն հետազոտողի համար: Հետազոտական աշխատանքը սովորողն իրականացնելու էր թե՛ նախկինում ձեռք բերված գիտելիքների, թե՛ այն գիտելիքների հիման վրա, որոնք ակնկալվում էին ձեռք բերել աշխատանքի ընթացքում: Ուսուցիչը-խորհրդատուն պետք է ուղղորդեր սովորողին՝ ցույց տալով աշխատանքի հիմնական նպատակն ու տեղեկատվության հնարավոր աղբյուրները²: Իսկ ահա 1918թ.-ին մեթոդն ավելի հանրաճանաչ դարձավ ի շնորհիվ ամերիկացի ուսուցիչ Ուիլյա Հերդ Կիլպատրիկի «Ծրագրի մեթոդ» հայտնի հոդվածի հրապարակման:

Այսպիսով, կարող ենք արձանագրել, որ նախագծային մեթոդը մանկավարժության մեջ նորույթ չէ, ավելին՝ մեթոդի արդյունավետությունն ու կառուցվածքը բավականաչափ ուսումնասիրված է: Խորհրդային դպրոցները

¹ Ю. Г. Шихваргер, «Метод проектов в профессиональном обучении педагогов», Новосибирск 2013, стр.8

² <https://www.labirint.ru/books/440728/> М. Романовская «Метод проектов в учебном процессе», стр. 4.

նախագծային մեթոդը ներմուծեցին ուսումնական պրակտիկայում առանց լրացուցիչ մշակման: Աշխատանքի ընթացքում առաջացան խնդիրներ՝ վերապատրաստված ուսուցիչների անբավարար քանակ, մասնագիտացված գրականության պակաս, ինչը դժվարացրեց նախագծային մեթոդի կիրառումը դպրոցական պրակտիկայում: Միաժամանակ կրթական միջավայրը միավորված չէր նախագծային ուսուցման ընդունման հարցում: Ն.Կ. Կրուպսկայան գրել է. «Նախագծային մեթոդը, որը հիմնված է սեփական աշխատանքը պլանավորելու անհրաժեշտությամբ, բացասական էր այնքանով, որ ուսումնական պլանները հիմնականում հեռացված էին բուն ուսումնասիրությունից և խանգարում էին համակարգված ու կանոնակարգված ուսումնառությանը՝ սերմանելով սովորողների մեջ այն գաղափարը, թե ավանդական ուսումնառության գործընթացը կարևոր չէ»³:

Այդուհանդերձ վերջին տասնամյակներում նախագծային մեթոդի ներդրումը մի շարք առաջավոր երկրների կրթական համակարգերում, գալիս է փաստելու, որ նախագծային ուսուցման գերխնդիրն է սովորողներին տալ հնարավորություն գործնական խնդիրների կամ առաջադրանքների լուծման ընթացքում ինքնուրույն ձեռք բերել գիտելիքներ:

Ցանկացած նախագծի հիմնական նպատակն է տարբեր կարողությունների ձևավորումը, որոնք ժամանակակից մանկավարժության մեջ անվանում են անձնային համալիր առանձնահատկություններ: Այն է՝ գիտելիքների, հմտությունների, արժեքների փոխկապակցում, ինչպես նաև համապատասխան իրավիճակում նրանց հավաքագրում և կիրառելու պատրաստակամություն:

Նախագծային ուսուցման մեթոդը ուսումնաճանաչողական և համատեղ աշխատանքի կազմակերպման ձև է, որում ներգրավված են դասավանդողներն ու ուսումնառուները: Ուսումնական նախագծերը նպաստավոր պայմաններ են ստեղծում սեփական հնարավորությունները ճանաչելու և զարգացնելու համար: Նախագծային մեթոդն ադապտիվ է. կարող է հարմարեցվել տարբեր միջավայրերի և

---

³ Е.А. Пеньковских, «Метод проектов в отечественной и зарубежной педагогической теории и практике», 2009, стр. 312.

նպատակների: Այն կարելի է կիրառել նաև արտադասարանային եղանակով, որտեղ սովորողը, որպես կանոն, էլ ավելի ազատ ու անկաշկանդ է:

Ակնհայտ է ուսումնական մեթոդի և քաղաքացիական ակտիվության կապը. այն առավելապես երևում է այն նախագծերում, որոնց մասնակիցները փորձում են անդրադառնալ համայնքային հիմնախնդիրներին: Ուսումնառուները տեղեկանում են, թե որտեղից են ծագում համայնքային տարատեսակ խնդիրները և պատասխանատվություն են ձեռք բերում իրենց համայնքի հանդեպ: Կոտրվում է շրջապատի հանդեպ անտարբերությունը, և տեղը գալիս է համայնքի հանդեպ սեփականության զգացումը:

Ուսուցչի դերը նախագծային ուսուցման գործընթացում անչափ կարևոր է. սովորողներն իրենց ուսուցչին դերային մոդել են համարում: Փոփոխվող աշխարհի և ինֆորմացիոն մեծ հոսքի պայմաններում դա մեծ մարտահրավեր է ժամանակակից ուսուցչի համար, որից լուրջ պատրաստվածություն և աշխատանքի կարևորության գիտակցություն է պահաջվում: Նախագծային ուսուցման միջոցով ստացած ամեն գիտելիք կամ հմտություն լիովին համապատասխանում է ՅՈՒՆԵՍԿՕ-ի կրթության չորս գերակայությունների տրամաբանությանը՝ սովորել իմանալու համար, սովորել կիրառելու համար, սովորել լինելու համար, սովորել միասին ապրելու համար⁴:

---

⁴ <http://boon.am/learning/> Նախագծային ուսուցում. Ալեքսանդր Շագաֆյան (Կրթություն ամենուր և բոլորին)

1.2 Նախագծային ուսուցման կիրառումը գործնականում

Նախագծային ուսուցման կիրառությունը սովորողին հնարավորություն է տալիս համատեղելի դարձնել սեփական հետաքրքրությունները, նախասիրությունները ուսումնառության գործընթացի հետ: Այս համատեքստում մեթոդի կիրառումը առանձնակի ուշադրության է արժանի հատկապես միջին և ավագ դպրոցներում՝ հաշվի առնելով սովորողների սեռատարիքային առանձնահատկությունները: Այս տարիքային խմբի սովորողների մոտ հաճախ հանդիպում է անկանոն վարք, սովորելու նկատմամբ անտարբերություն, հետաքրքրության բացակայություն: Հենց նմանօրինակ խնդիրներով էլ պայմանավորված է կրթական համակարգում առկա բացթողումները, որոնք, անշուշտ, պահանջում են շուտափույթ լուծումներ: Կարծում ենք, որ լուծումներից մեկն էլ հենց նախագծային մեթոդի ներդրումն է ՀՀ կրթական համակարգում:

Նախագծային ուսուցումը սովորողի առաջ բացում է սեփական ուժերը չափելու, անձանոթ իրավիճակներում արագ կողմնորոշվելու, առկա գիտելիքների ներդրմամբ լուծումներ գտնելու լայն հնարավորություններ:

Նախագծերը կարող են լինել անհատական և խմբային, տեղական և հեռահաղորդակցական: Վերջինիս դեպքում սովորողների խումբը կարող է նախագծային աշխատանքն իրականացնել համացանցում՝ գտնվելով տարբեր տարածաշրջաններում:

Նախագծային ուսուցման ներկայացվել պահանջներն են.

- թեմա և ուսումնասիրման ենթակա թեմայի հետ կապված հարցադրումներ
- աշխատաքի իրականացման հստակ փուլեր՝ նախնական պլանավորում, գործողությունների ծրագիր, ժամկետներ, միջանկյալ հաշվետվություններ
- աշխատանքի վերջնաժամկետ
- ակնկալվող արդյունք՝ հրապարակախոսություն, տեսաֆիլմ, ձեռնարկ, ցուցապաստառ, սահիկաշար հողված այլն:

Նախագիծն իրականացման ընթացքում սովորողների հետազոտական աշխատանքին ներկայացվող պահանջներն են.

- Տեքստային բաղադրիչի վերլուծում, բովանդակության քննարկում, եզրակացության ձևակերպում
- դիրքորոշման հիմնավորում, ստեղծագործական մտածողության առկայություն
- անհրաժեշտ տեղեկատվական հոսքերի կառավարում՝ մասնագիտական բառարանների, գիտահանրամատչելի, հանրագիտարանային գրականության, Վիքիդարանի և հանրագիտարանային հայալեզու, ինչպես նաև օտարալեզու կայքերի գործածում, զանազան համացանցային գործիքների կիրառում,
- կարդացած տեքստերի համադրում, դրանց տարբերությունների քննարկում, եզրակացություն-հետևություն անելու կարողության ձևավորում:

Նախագիծի մեկնարկի համար խիստ կարևոր է, որ սովորողներն ունենան նախնական մոտիվացիա: Ուսուցիչը պետք է սովորողին հնարավորություն տա գործել, նախագիծը մշակել ու պլանավորել ինքնուրույն: Հարկ է կարևորել

յուրաքանչյուր սովորողի սուբյեկտիվ կարծիքը, քննարկել, եզրահանգումներ անել: Սովորողի կարծիքը հաշվի առնելը սկզբունք է, որն անպայման հարկավոր է հաշվի առնել:

Ինչպես արդեն նշել էինք, այստեղ առանցքային դերակատարում ունի նաև ուսուցիչը, ով ապահովում է մասնագիտական խորհրդատվություն սովորողին, օգնում է որոնել տեղեկատվական գրականություն, այլ նյութեր, մեդիանյութեր, օգնում է կոնկրետ հարցեր լուծելիս առաջացած դժվարությունները հաղթահարել, ինչպես նաև փոխանցում է համապատասխան հմտություններ:

Նախագծային աշխատանքը հետաքրքիր է նաև նրանով, որ թիմային աշխատանքի ժամանակ սովորողներն էլ ավելի են մտերմանում, փորձում են օգտակար լինել միմյանց, սովորում ու սովորեցնում են իրար: Վերջիններիս մոտ ամրակայվում է կոլեկտիվ աշխատանքի գաղափարը, մեկտեղ աշխատելու, սովորելու, ուսումնասիրելու ու հետազոտելու ընթացքում սովորողների մոտ բարձրանում է պատասխանատվության զգացումը, սեփական ներդրումն ունենալու ձգտումը:

Այսպիսով, աշակերտները կատարում են հետազոտություններ, վերլուծում տեղեկությունները, աշխատում նախագծի վրա, փորձեր են անում, պատրաստվում նախագծի պաշտպանությանը: Պաշտպանությունը աշխատանքի վերջնական արդյունքն է, որը կարող է լինել ցանկացած բնույթի՝ կախված սովորողի ստեղծագործ մոտեցումից: Ուսուցիչը լսում է, աշակերտներին հարցեր ուղղում, անհրաժեշտության դեպքում ուղղորդում է, գնահատում նրանց կատարած աշխատանքի որակը և պրոբլեմի լուծման ինքնատիպությունը: Աշակերտները ներկայացնում են ուսումնական նախագիծը, մասնակցում խմբային վերլուծությանը, արդյունքների գնահատմանը:

Նախագծային մեթոդով աշխատանքը բավականին կանոնակարգված ու համակարգված աշխատանք է, որտեղ սովորողն ու ուսուցիչն ունեն իրենց դերերը, ընդ որում՝ շատ հաճախ այդ դերաբաշխումն աշխատանքի ընթացքում կարող է փոփոխվել՝ պայմանավորված այն հանգամանքով, որ սովորողը հաճախ հանդես է գալիս սովորեցնողի դերում: Այդպես է լինում հատկապես օժտված սովորողների

պարագայում, երբ վերջինս, ունենալով տեղեկատվության մեծ պաշար, այն փոխանցում է իր ընկերներին:

Գլուխ 2

Հետազոտական համատեքստ: Ուսումնական նախագծի օրինակ 2.1 «Ռուսաց լեզու» ուսումնական առարկայի դասավանդման շրջանակներում իրականացվող ուսումնական նախագիծ

План командно- проектного урока

Хочу представить применение проектного метода в 7 классе, в рамках урока, соответствующего интересам и умениям 8 учеников данного класса. Основная цель - изучение исторические особенности- как чудеса мира, путем развития групповой работы, как средство повышения учебной мотивации учеников. Я преподаю в этом классе и очень хорошо знаю способности каждого ученика. Основной проблемой в данном классе является количество учащихся, так как сложно мотивировать учебный процесс с таким малым количеством детей, что заставило меня проводить свою исследовательскую работу в рамках проектного урока, так как интернет ресурсы в наши дни доступны каждому в виде телефонов или компьютеров. Каковы наши ожидания относительно проектной работы? Мы попытались продвинуться на несколько ступеней вверх в таксономии классической методологии, сместив акцент обучения памяти на применение знаний. Далее поэтапно рассматривается процесс реализации проекта в 7 классе.

Пример урока

Класс:	7-ый
Тема урока:	«Самое большое чудо»
Тип занятия:	Совместный урок, направленный на развитие социокультурных компетенции и навыков учеников, развитие групповой работы как средство повышения учебной мотивации обучающихся. Ученики проектируют и создают книгу с чудесами стран: Армении и России, также пишут пошаговые инструкции по воспроизведению рисунков в своих книгах. Рекомендации пишутся в специальном списке, который раздается ученикам. Ученики работают в команде, но каждый создает свою собственную книгу
Целевой эпизод:	Создать уникальную книгу, написать и обсудить инструкции по изготовлению каждой детали.

Цели обучения:	<ul style="list-style-type: none"> ■ Научить мыслить творчески и создать социокультурную связь стран. ■ Научить писать четкие инструкции и запросы на материалы. ■ Научить тщательно планировать. ■ Научить давать и получать обратную связь. ■ Развить таким способом мышление. ■ Повысить учебную мотивацию обучающихся.
Презентация проекта:	<p>Учитель начинает с объяснения целей и просмотра контрольного списка программы, в котором четко очерчен каждый шаг в процессе планирования, подготовки и написания традиций каждой страны.</p> <p>Затем учащиеся изучают особенности каждой страны, используя также интернет ресурсы, которые они могут использовать позже в качестве примеров.</p>
Планирование:	<p>Учитель показывает, как делать наброски дизайна книги, и пишет список материалов для дизайна. Учащиеся набрасывают свои дизайнерские идеи, выбирают одну и составляют список предпочтительных материалов для использования.</p>
Обратная связь:	<p>Учащиеся делятся своими эскизами и списками материалов друг с другом и/или с учителем и получают обратную связь.</p>
Обзор:	<p>Учащиеся могут пересматривать свои дизайнерские идеи и список материалов по мере необходимости</p>
Инструкции:	<p>Учитель показывает, как писать инструкции. Затем учащиеся пишут подробные пошаговые инструкции по созданию творческой книги.</p>
Проверка инструкций:	<p>Учащиеся проверяют инструкции друг друга, пытаясь воссоздать дизайн, просто следуя указаниям. При возникновении проблем с изготовлением книг инструкции проверяются на ясность и при необходимости пересматриваются. Учитель также может проверить инструкции на ясность, грамматику и правописание.</p>
Подготовка финального	<p>Учащиеся могут использовать компьютер или тщательно переписать рукопись.</p>

проекта:	
Создание книги:	Каждая группа создает свою книгу со своим рисунком или фотографией, списком материалов и пошаговыми инструкциями по включению в книгу чудес выбранной страны. Книги демонстрируются другим ученикам, учителям и родителям.
Классная деятельность:	Как и в большинстве проектов, последовательные шаги создают автономную классную среду. Каждое собрание данного проекта начинается с собрания группы, во время которого раздаются контрольные списки. Учащим предлагается заполнить контрольный список по мере прохождения этапов программы. Учащиеся пишут, иллюстрируют и собирают информацию по интересующим темам в традициях выбранной ими страны. Они могут создавать более одной книги и могут сотрудничать с другими учащимися для создания книг.
Оценивание	Поскольку работа творческая, необходим и творческий подход к оценке. В ходе группового обсуждения учитель составляет список характеристик, которые делают книгу «хорошей», и выбирает набор критериев для книг. Окончательный список вывешивается в классе или копируется для каждого учащегося. В соответствии с этим разработана следующая шкала оценок: 3 балла за устное изложение работы, 4 балла за подготовленную книгу и еще 4 балла за проделанную комплексную исследовательскую работу. Метод коммуникативных задач (командный метод) используется в учебном процессе для активизации процесса обучения посредством командной работы учащихся при выполнении ими определенного общего задания. Такой подход обучения состоит из нескольких этапов: формирование команды, выступление команды, отчет команды о выполненном задании, общее обсуждение, анализ командной работы учителя. Учитывая два мотивационных метода в процессе обучения: проектный и содержательный, можно констатировать, что, применяя вышеупомянутые методы, следует поощрять учащихся, поощрять к

большему общению и создавать среду, в которой учащиеся не будут бояться допустить грамматические ошибки при использовании русского языка в коммуникативных целях. Эти методы развивают критическое и творческое мышление учащихся, давая им возможность работать самостоятельно. Таким образом, в процессе проектного и задачного обучения всегда делается акцент на мотивацию учащихся.

ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ

Մեր ուսումնասիրության արդյունքում արձանագրեցինք.

- Նախագծային մեթոդի ներդրում ՀՀ դպրոցներում էականորեն կնպաստի կրթության որակի բարձրացմանը՝ պայմանավորված մեթոդի աշակերտակենտրոն լինելու հանգամանքով:
- Նախագծային մեթոդի ներդրումը ուղղակի անհրաժեշտություն է, քանի որ թույլ կտա կառավարել սովորողների մոտ առկա տեղեկատվական հոսքերը՝ ի նպաստ կրթության որակի բարձրացման:
- Նախագծային ուսուցումը, նախագծային մեթոդի համընդհանուր կիրառությունը թույլ կտա սովորողին վերաբժնորել սեփական գիտելիքը, ձգտել ավելի, կարևորել ինքնակրթությունը:
- Նախագծային մեթոդի ներդրումը կօգնի սովորողներին տեսական ու գործնական բաղադրիչները արդյունավետ համակարգել:
- Նախագծային մեթոդի ներդրումը կօգնի սովորողի համար կանխատեսելի դարձնել առաջարկվող խնդրի լուծումը նախագծային գործունեությամբ:
- Ռուսաց լեզվի իրականացվող ուսումնական նախագծերը կնպաստեն հաղորդակցական հմտությունների, խոսքային կարողության զարգացմանը, ստեղծագործական ներուժի ակտիվացմանը, կարողությունների բացահայտմանը, յուրաքանչյուր սովորողի կրթության անհատական ուղու ստեղծմանը:

ՕԳՏԱԳՈՐԾՎԱԾ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ՑԱՆԿ

1. ՀՀ Կառավարության` 4 փետրվարի 2021 թվականի N 136-Որոշում:
2. Պատմություն և մշակույթ, Հայագիտական հանդես, 2021, Մերի Հովհաննիսյան, Նախագծային ուսուցման առանձնահատկությունները», էջ 181:
3. Лазарев В.С., Новое понимание метода проектов в образовании // Проблемы современного образования, 2011 стр.35-43.
4. Пеньковских Е.А., Метод проектов в отечественной и зарубежной педагогической теории и практике, 2009, стр. 312.
5. Шихваргер, Метод проектов в профессиональном обучении педагогов, Новосибирск 2013, стр.
6. <https://www.labyrinth.ru/books/440728/> М. Романовская «Метод проектов в учебном процессе», стр. 4.
7. <http://boon.am/learning/> Նախագծային ուսուցում. Ալեքսանդր Շազաֆյան (Կրթություն ամենուր և բոլորին):

1.